

З В І Т

про підготовку, хід та результати роботи національної експозиції «Український дім», яка проходила в рамках 21-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» (Book World Prague), 14-17.5.2015, Прага, Чеська Республіка

Зміст:

Передмова	
I. Підготовка до участі у виставці-ярмарку	4 стор.
1.1. Звернення до органів влади України та листування з останніми (хронологія)	
1.2. Інформація-звернення до ймовірних учасників виставки-ярмарку (хронологія)	
1.3. Переклад офіційних та інформаційно-рекламних матеріалів про виставку-ярмарок (від Виставкому)	
II. Національна експозиції «Український дім»	5 стор.
2.1. Подача Заявки на участь у Book World Prague - 2015 та отримані матеріали	
2.2. Створення, склад, завдання та засідання Організаційної Ради	
2.3. Формування Творчої групи та Прес-служби Організаційної Ради	
2.4. Діяльність членів Організаційної Ради, Творчої групи та Прес-служби Орґради	
2.5. Діяльність активістів, українців, волонтерів та спонсорів	
III. Учасники, відвідувачі, гості, партнери та спонсори	8 стор.
3.1. Видавці, інші юридичні особи та автори (письменники й поети) - учасники національної експозиції «Український дім»	
3.2. Відвідувачі та гості національної експозиції «Український дім»	
3.3. Партнери та спонсори	
IV. Хронологія національної експозиції «Український дім»	9 стор.
4.1. Переддень виставки-ярмарку - 13.5.2015	
4.2. Перший день - 14.5.2015	
4.3. Другий день - 15.5.2015	
4.4. Третій день - 16.5.2015	
4.5. Четвертий день - 17.5.2015	
V. Презентації авторів та нових видань, автоґреміади	10 стор.
5.1. Презентації авторів та учасників	
5.2. Презентація нових творів та автоґреміади	
VI. Фінансування національної експозиції «Український дім»	11 стор.
6.1. Витрати та поступлення коштів (таблиця)	
6.2. Спонсорські внески та інше	
VII. Претензії, зауваження та побажання	11 стор.
7.1. Претензії та зауваження учасників національної експозиції «Український дім» до організаторів	
7.2. Претензії та зауваження організаторів до учасників національної експозиції «Український дім»	
7.3. Претензії та зауваження організаторів до учасників національної експозиції «Український дім» (включаючи, потенційних)	
7.4. Побажання до усіх сторін	
VIII. Статистичні дані, заключення та висновки	13 стор.
8.1. Статистичні дані національної експозиції «Український дім»	
8.2. Статистичні дані Виставкому (Svět knihy s.r.o.) про виставку-ярмарок Book World Prague - 2015	
8.3. Прес-релізи Організаційної Ради, повідомлення та публікації про діяльність національної експозиції «Український дім» (у ЗМІ)	
8.4. Заключення та висновки	

8.5.	Рекомендації	
	Додатки (листи, переписка, інформаційно-рекламні матеріали, документи, в т.ч. й Організаційної Ради та її Прес-служби) - в кінці Звіту	
1.	IASEED - Лист на адреси: Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України та Міністерства культури України, від 04.06.2014	2 аркуші
2.	IASEED - Лист-відповідь від Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (вих. № 80-08/25011-07, від 22.7.2014 року)	3 аркуші
3.	IASEED - Загальна інформація про виставку Book World Prague, яка відбудеться 14-17 травня 2015 року в Празі (Чеська Республіка), від 30.10.2014	2 аркуші
4.	IASEED - Умови участі та відвідання виставки Book World Prague, яка відбудеться 14-17 травня 2015 року в Празі (Чеська Республіка), від 15.11.2014	5 аркушів
5.	IASEED - Вартість організації та участі у роботі виставки Book World Prague «Світ книги Прага», яка відбудеться 14-17 травня 2015 року, в м. Прага (Чеська Республіка) та Кошторис витрат, від 29.11.2014	1 аркуш
6.	IASEED - Лист на адресу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, заступнику Міністра пану Качуру Р.П., від 5.1.2015	1 аркуш
7.	Перелік книжково-видавничих виставок та ярмарок, які будуть проводитись в країнах Вишеградської групи в кінці 2014 та 2015 роках, від 5.1.2015	1 аркуш
8.	IASEED - Лист, адресований Надзвичайному та Повноважному Послу України в Чеській Республіці, пану Зайчуку Б.О. (копія - МЗС України), від 5.1.2015	1 аркуш
9.	IASEED - Лист, адресований Президенту Громадської організації «Форум видавців», пані Коваль О.А., від 5.1.2015	2 аркуші
10.	IASEED - Листи, адресовані Президенту Української бібліотечної асоціації, пані Шевченко І.О., від 5.1.2015 та від 22.1.2015	2 аркуші 2 аркуші
11.	IASEED - Лист, адресований потенційним учасникам, від 9.3.2015	2 аркуші
12.	IASEED - Лист на адресу Комітету з питань культури і духовності, Верховної Ради України, від 11.3.2015	2 аркуші
13.	IASEED - Лист на адресу представників української діаспори та україністам, волонтерам, спонсорам, від 20.3.2015	1 аркуш
14.	Звернення 5-х українських видавництв та бібліотек України (до IASEED), березень 2015	1 аркуш
15.	Лист від Посольства України в Чеській Республіці до Виставкому (Svět knihy s.r.o.), від 23.3.2015	1 аркуш
16.	Організаційна Рада - Лист Керівнику проекту культурно-політичного часопису «Пороги» п. Богдану Райчинцю, від 2.4.2015	1 аркуш
17.	Організаційна Рада - Інформація-запрошення для виготовлення та друку двомовної реклами А5, від 2.4.2015	1 аркуш
18.	Організаційна Рада - Лист, адресований Надзвичайному та Повноважному Послу України в Чеській Республіці пану Зайчуку Б.О. (з приводу візової підтримки для 8-ми учасників з України), від 15.4.2015	1 аркуш
19.	Організаційна Рада - Лист, адресований Надзвичайному та Повноважному Послу України в Чеській Республіці пану Зайчуку Б.О. (з приводу надання мікроавтобусу для перевезення українських учасників), від 15.4.2015	1 аркуш
20.	Організаційна Рада - Лист, адресований Генеральному Консулу Чеської Республіки у м. Львів пану Мирославу Кліма (копія - Надзвичайному та Повноважному Послу Чеської Республіки в Україні пану Івану Почуху), з проханням сприяти виготовленню віз для українських учасників, від 28.4.2015	1 аркуш
21.	Організаційна Рада - Лист, адресований Міністру закордонних справ Чеської Республіки, пану Любомиру Заоралку, з проханням сприяти виготовленню віз для українських учасників, від 5.5.2015 (та переклад на чеську мову)	1 аркуш 1 аркуш
22.	Протокол засідання Організаційної Ради № 1 від 20.3.2015	2 аркуші
23.	Протокол засідання Організаційної Ради № 2 від 24.3.2015	2 аркуші
24.	Протокол засідання Організаційної Ради № 3 від 6.4.2015	3 аркуші
25.	Протокол засідання Організаційної Ради № 4 від 20.4.2015	2 аркуші
26.	Протокол засідання Організаційної Ради № 5 від 5.5.2015	3 аркуші

27.	Протокол засідання Організаційної Ради № 6 від 11.5.2015	3 аркуші
28.	Протокол засідання Організаційної Ради № 7 від .5.2015	1 аркуш
29.	Бюлетень про діяльність Організаційної Ради, № 1, від 21.3.2015	2 аркуші
30.	Бюлетень про діяльність Організаційної Ради, № 2, від 25.3.2015	1 аркуш
31.	Бюлетень про діяльність Організаційної Ради, № 3, від 6.4.2015	1 аркуш
32.	Бюлетень про діяльність Організаційної Ради, № 4, від 20.4.2015	1 аркуш
33.	Прес-реліз: про Організаційну Рада та її Прес-службу, від 20.3.2015	1 аркуш
34.	Прес-реліз: про Творчу групу та учасників з України, від 1.4.2015	1 аркуш
35.	Прес-реліз: загальна інформація для ЗМІ, від 5.4.2015 (неоприлюднений)	4 аркуші
36.	Прес-реліз: про початок роботи виставки-ярмарку, від 14.5.2015	1 аркуш
37.	Прес-реліз: про завершення роботи виставки-ярмарку, від 17.5.2015	1 аркуш
38.	Стаття «Волонтерська сила літературної імпрези (хто і як організовує українських видавців та авторів до міжнародного книжкового форуму у Празі)», від 5.5.2015 року	1 аркуш
39.	Стаття «Національній експозиції України - бути (вперше, українська громада Чеської Республіки, самотужки організовує учасників з України до участі у міжнародній виставці Book World Prague)», від 20.5.2015 року	2 аркуші
40.	Прес-служба Організаційної Ради: розсилка, публікації та реакція на матеріали Прес-служби національної експозиції «Український дім», від 20.3. до 19.5.2015	4 аркуші
41.	Виставком - Листи-запрошення для українських учасників (7+1), від 15.4.2015	2 аркуші
42.	Посольство України в Чеській Республіці - Листи-відношення для виготовлення віз українським учасникам (7+1), від 17.4.2015	2 аркуші
43.	Виставком - Схема павільйону (9 м.кв.) Ukraine S104, від 17.4.2015	1 аркуш
44.	Організаційна Рада - Інформаційно-рекламна (двомовна) листівка від, 28.4.2015	2 аркуші
45.	Організаційна Рада - Пам'ятка волонтера статус, повноваження (права й обов'язки) та завдання, від 5.5.2015	1 аркуш
46.	Організаційна Рада - Розповсюдження рекламної продукції: місця, кількість, терміни, відповідальний, від 7.5.2015	1 аркуш
47.	Організаційна Рада - Інформація про волонтерів (статус, мова, обсяг допомоги: дні та години), контактні дані, від 9.5.2015	1 аркуш
48.	Організаційна Рада - Програма національної експозиції «Український дім» (павільйон S104), в рамках на 21-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» (Book World Prague), яка відбудеться 14-17.5.2015 року в м. Прага, Чеська Республіка, від 10.5.2015	2 аркуші 2 аркуші (чеською)
49.	Організаційна Рада - Інформація по розміщенню учасників виставки на національній експозиції «Український дім» та розподілу стендів, а також - з питань поселення та проживання учасників з України, від 12.5.2015	1 аркуш
50.	Організаційна Рада - Графік присутності й забезпечення перепустками та квитками на національній експозиції «Український дім»: учасників, організаторів, гостей, українців та волонтерів, від 12.5.2015	1 аркуш
51.	Організаційна Рада - Програма та загальні дані по організаторах та учасниках з України (видавництва, друкарні, бібліотеки й автори - письменники і поети), які приймають участь у роботі 21-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» (Book World Prague), яка відбудеться 14-17.5.2015 року, за адресою: 170 00, Прага 7, Голешовіце, Виставковий ареал, 67, від 12.5.2015	12 аркушів
52.	Організаційна Рада - Графік (погодинний) чергування волонтерів та українців на національній експозиції «Український дім», від 12.5.2015	1 аркуш
53.	Організаційна Рада - Персональна інформація волонтерів для внесення її до бейджиків, від 12.5.2015	1 аркуш
54.	Організаційна Рада - Лист замовлення (Objednávkový formulář), від 12.5.2015	1 аркуш
55.	Організаційна Рада - Перелік видів нагород та нагороджених за результатами роботи національної експозиції «Український дім» в рамках 21-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» - Book World Prague-2015, від 12.5.2015	2 аркуші

Передмова

Кожен захід, як правило, включаючи й Міжнародну виставку, має: підготовчий період, початок, хід та його завершення. Натомість, завершенням для виставок є - незалежний аудит, якому передують звіти організаторів виставки, а у нашому випадку - організаторів національної експозиції «Український дім». Звіт дає можливість у хронологічному порядку, відновити всі етапи підготовки та проведення заходу, а також проаналізувати позитивні та негативні сторони, а також участь і роль, фактичного, кожного суб'єкту виставки, з метою уникнення останніх на майбутнє та врахувати пропозиції, які було висловлено (в т.ч. й письмово) у ході самого заходу.

Крім того, Звіт передбачає оприлюднити: заключення та висновки по реалізації національної експозиції «Український дім», а також дати перелік рекомендацій (на перспективу).

I. Підготовка до участі у виставці-ярмарку

1.1. Звернення до органів влади України та листування з останніми (хронологія)

Ідея долучити українських учасників до Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» (Book World Prague), виникла у травні минулого року, коли один із членів сьогоднішньої Організаційної Ради не побачив, на 20-му книжному форумі у 2014 році - ні одного українського павільйону чи стенду з українською літературою.

Тому, на початку червня 2014 року, на адреси: Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також - Міністерства культури України - було відіслано розлогого листа (див. додаток) з пропозицією долучитись до такого роду книжкових форумів, бодай тих, які проводяться в країнах Вишеградської групи. Крім того, до листів було додано перелік книжкових виставок-ярмарок, які крім Чеської Республіки проводять такі країни, як: Польща, Словаччина, Угорщина та ті можливості й досвід, що може запропонувати Інформаційно - аналітична служба «Європейсько-східний діалог» (IASEED), яка й зверталась до органів влади.

З листа-відповіді (отримали у серпні 2014 року) від Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (див. додаток), яким було уповноважено Секретаріат Кабінету Міністрів, до співпраці з IASEED, стало ясно, що коштів на такого роду презентації України не буде, а відтак - підтримка українських організаторів й учасників у таких заходах, буде чисто символічною.

У січні 2015 року, IASEED звернулася листом до Надзвичайного та Повноважного Посла України в Чеській Республіці з проханням - прийняти пропозицію на своєрідний патронат щодо Book World Prague - 2015 та надати посильну допомогу в перемовинах з Виставкомом, по укладанню договору оренди павільйону для українських учасників виставки (див. додаток).

Тоді ж, у січні 2015 року, IASEED, листом - проінформувала Міністерство економічного розвитку і торгівлі України про наміри: долучити українських учасників до роботи у 21-й Міжнародній книжковій виставці-ярмарку та літературному фестивалі «Світ книги Прага», що пройде у Празі, 14-17 травня 2015 року (див. додаток). Крім того, ми пропонували урядовцям, допомогти нам - заручитись певною кількістю учасників з України, для того, щоб - визначитись із розмірами павільйону та його спільною тематикою. Однак, відповіді так і не дочекались.

Пізніше, у березні 2015 року, IASEED було підготовлено та розіслано листи-звернення до української діаспори в Чеській Республіці, включаючи україномовні видання з пропозицією - долучатись до організації та співфінансування участі українських учасників та відвідувачів у цьому книжковому форумі, з метою - допомогти українським виробникам, друкарям, бібліотекам - прийняти участь у Book World Prague - 2015 (див. додаток).

Такого ж листа було надіслано й на адресу Посольства України в Чеській Республіці. А вже 17 березня 2015 року, у Посольстві, за ініціативи українських активістів (о. Ярослава Гуляка та Ключівського Ю.) - відбулась зустріч (з дипломатами Посольства: Ключко Ю. та Гошовським З.), предметом якої стали питання книжкового форуму та посильна допомога з боку представників влади, останньому - зокрема: в інформуванні громадян України щодо цього заходу та зацікавлених сторін у ньому, за допомогою Інтернет-сторінки Посольства, в підготовці листа-звернення на адресу Виставкому (з метою організації національного, українського павільйону на ньому) та в наданні візової підтримки для представників та учасників виставки-ярмарку з України.

1.2. Інформація-звернення до ймовірних учасників виставки-ярмарку

Не дивлячись на це, представництво IASEED в Україні (м. Ужгород) - розпочало роботу з інформуванням потенційних, українських учасників вищевказаної виставки, з урахуванням її специфіки, яка розрахована, на: читачів та шанувальників книги; авторів: письменників й поетів; українців та літераторів; видавництва та видавців; бібліотеки та їх об'єднання; торгівців книжками та мережі книжкових магазинів. Так, представники IASEED в Україні, вже у вересні 2014 року, відвідали двох, потенційних учасників виставки-ярмарку, як-то: Закарпатську обласну універсальну наукову бібліотеку ім. Ф. Потушняка (ЗОУНБ) та ТДВ Поліграфічне підприємство «Патент» та запропонували співпрацю у цьому напрямі.

При цьому, IASEED було організовано та уповноважено, фактично два джерела інформування потенційних учасників Міжнародної виставки по Україні: ЗОУНБ, яка почала розсилки по українських бібліотеках, включаючи й до Української бібліотечної асоціації (УБА) та ТДВ «Патент», які здійснювали розсилку по видавництвах та друкарнях України (див. додаток). Тому, вже з 10 лютого 2015 року на веб-сторінці Української бібліотечної асоціації, з'явилась перше (в українському сегменті Інтернету) повідомлення про Book World Prague - 2015, яке було подано працівником ЗОУНБ, за посиланням: <http://ula.org.ua/ua/konferentsii-seminary-treninhy/konferentsii/ficalrepeat.detail/2015/05/14/3176/-/21-mizhnarodna-knyzhkova-vystavka-ta-literaturnyi-festyval-book-world-prague-14-17-travnia-2015-r-praha-cheska-respublika>.

Натомість, на початку березня 2015 року IASEED, на свою адресу - отримала Звернення від п'яти українських видавництв та бібліотеки (ЗОУНБ), з проханням сприяти в організації їх участі в роботі Ярмарку Book World Prague-2015 (див. додаток).

1.3. Переклад офіційних та інформаційно-рекламних матеріалів про виставку-ярмарок (від Виставкому)

З метою ознайомити потенційних учасників виставки-ярмарку з інформацією про останню (веб-сторінка Виставкому є тільки чеською та англійською мовами), у жовтні-листопаді 2014 року, силами IASEED - було здійснено переклади (з чеської на українську мову) інформації про виставку-ярмарок, яка включала: Загальну інформацію про виставку-ярмарок; Умови участі та відвідання виставки-ярмарок; Вартість (кошторис) організації та участі у роботі виставку-ярмарок (див. додаток).

Вищевказане, вже у січні 2015 року - було переслано (поштою) потенційним учасникам в Україні, а саме: видавництвам, видавцям і друкарням та обласним бібліотекам та їх Українській бібліотечній асоціації (УБА), а також Національній Спілці письменників України, виставкому «Форуму видавців» (м. Львів) та іншим (див. додаток).

II. Національна експозиції «Український дім»

2.1. Подача Заявки на участь у Book World Prague - 2015

Термін офіційної подачі Заявок до участі у Book World Prague - 2015 закінчувався 15 березня 2015 року, коли й відбувся візит до Виставкому, Ключівського Ю., який замовив виставкову площу, в розмірі 8-ми м² для українських учасників, як - національну експозицію (павільйон). Саме такий підхід дозволив продовжити прийом Заявок, вже на національну експозицію (павільйон), що давало можливість на співучасть у заході й іншим українським учасникам, фактично, до 1 травня 2015 року, наприклад, дякуючи цьому - долучилось видавництво «Лілея - НВ» та цілий ряд авторів: письменників й поетів.

З урахуванням вищевказаного, виставкову площу було збільшено до 9 м².

Крім того, від Виставкому (Svět knihy s.r.o.), відповідно до замовленої площі, 28.4.2015 року було отримано (поштою): 4 (чотири) пропуски на усі дні роботи виставки-ярмарку та 10 (десять) одноразових запрошень.

З урахуванням кількості учасників з України та потребою у квитках на Літературний вечір-презентацію «Правда українського слова» (16.5.2015), за рішенням та на прохання Організаційної Ради, було: придбано ще 6 (шість) пропусків на усі дні роботи виставки-ярмарку та додатково отримано від Виставкому - 20 (двадцять) одноразових запрошень.

Із надрукованих 20 ваучерів (за 50% вартості) - Організаційна Рада не використала жоден.

Крім того, до 1 (одного) запрошення на бал, який організовувався Виставкомом, останній на прохання Організаційної Ради додав ще 3 (три).

2.2. Створення, склад, завдання та засідання Організаційної Ради

20 березня 2015 року, відбулось перше зібрання небайдужих українців, що проживають у Чеській Республіці та створено Організаційну Раду української, національної експозиції, метою якої стала: підготовка та організація присутності українських представників від: видавництв, друкарень, бібліотек, а також авторів - письменників й поетів, в якості учасників 21-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» (Book World Prague), 14-17.5.2015, Прага, Чеська Республіка.

До складу 5-ти членної Організаційної Ради ввійшли:

- 1) Гаврилюк Зіна - член неприбуткового товариства «Празький Майдан» та громадської організації «Празькі укропки»;
- 2) о. Ярослав Гуляк - настоятель Греко-Католицької парафії в Младій Болеславі, член Комісії міста Млада Болеслав з питань інтеграції іноземців;
- 3) Ключівський Юрій - голова громадської організації «Наш Рід» і керівник інформаційно-аналітичної служби «Європейсько-Східний діалог» (IASEED);
- 4) Костюк Тарас - підприємець та голова Українських профспілок в Чеській Республіці;
- 5) Якубовський Тарас - підприємець та президент Українського бізнес-клубу в Чеській Республіці.

Серед завдань 5-ти членного органу було визначено такі, як: співпраця та координація діяльності з Виставкомом; питання спонсорства та співфінансування українських учасників; організація Презентації українських учасників виставки-ярмарку; волонтерська допомога учасникам та відвідувачам виставки-ярмарку з України; допомога у вирішенні: візових, організаційно-побутових, транспортних та інших питань для українських учасників виставки-ярмарку тощо.

2.3. Формування Творчої групи та Прес-служби Організаційної Ради

20 березня 2015 року, була сформована Творча група (при Організаційній Раді національної експозиції - «Український дім»), мета якої допомагати та координувати - участь українських представників: видавництв, друкарень, бібліотек, а також авторів - письменників, поетів, перекладачів і т.д. на 21-й Міжнародній книжковій виставці-ярмарку та літературному фестивалі «Світ книги Прага». Кількісний та персональний склад Творчої групи, а також її структура, керівні органи (при потребі), а також порядок денний останньої, було віднесено до компетенції самої Творчої групи. До складу Творчої групи ввійшли (за згодою):

- 1) Величко Ганна - перекладач, підприємець;
- 2) Кіндлерова Ріта - перекладач, Слов'янська бібліотека у Празі;
- 3) Крат Анатолій - письменник, журналіст і публіцист;
- 4) Леонтієва Яна - соціолог АН ЧР, член редколегії «Український журнал»;
- 5) Прокоп'юк Марія - історик, ГО «Об'єднання українців в Чеській Республіці»;
- 6) Севрук Олексій - україніст, шеф-редактор часопису PLAV.

З метою інформування підготовки та ходу участі українських учасників та гостей у роботі виставки-ярмарку, а також про діяльність, власне, Організаційної Ради Національної експозиції - «Український дім», 20 березня 2015 року - було створено Прес-службу Організаційної Ради у складі трьох чоловік, а саме:

- 1) Ключівський Юрій - керівник Прес-служби;
- 2) Крат Анатолій - член Прес-служби
- 3) Леонтієва Яна - член Прес-служби.

2.4. Діяльність членів Організаційної Ради, Творчої групи та Прес-служби Орґради

За період діяльності (з 20 березня 2015 року) Організаційної Ради, Творчої групи та Прес-служби Орґради було:

- 1) Нанесено кілька візитів до Виставкому (Svět knihy s.r.o.), з метою зустрічі між його посадовими особами та членами Організаційної Ради, включаючи підписання Угоди на участь у виставці-ярмарку національної експозиції - «Український дім».

2) Проведено: 2 (дві) зустрічі: 17.5.2015 та 6.5.2015, у Посольстві України в Чеській Республіці, між дипломатичними працівниками та членами Організаційної Ради;

3) Вирішено, поточну роботу Організаційної Ради та національної експозиції - «Український дім» - висвітлювати з використанням Інтернету, для чого в соціальній мережі Фейсбук - було зареєстровано подію з робочою назвою: «Українська національна експозиція 21-ї Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» 14-17.5.2015 р.», за таким посиланням: <https://www.facebook.com/events/1589494977996687/>;

4) Було підготовлено, за авторства Ключівського Ю. й розіслано листи та здійснено: візит до Міністерства Закордонних справ Чеської Республіки та кілька дзвінків до Посольства Чеської Республіки в Україні та Генерального Консульства Чеської Республіки у Львові.

5) Проведено 6 (шість) засідань (без підсумкового, 7-го, для затвердження цього Звіту) Організаційної Ради (за участі представників Творчої групи), кожне зібрання з яких оформлялось Протоколами (див. додаток);

6) Організаційною Радою, за авторства Ключівського Ю. було оприлюднено 4 (чотири) Бюлетені (див. додаток);

7) Прийнято рішення розробити та видрукувати (українською та чеською мовами) інформаційно-рекламний буклет-запрошення на національній експозиції - «Український дім»;

8) Було проведено зо два десятки робочих: двосторонніх та багатосторонніх зустрічей між активістами, волонтерами, членами Організаційної Ради, Творчої групи та Прес-служби Орґради;

9) Членом Організаційної Ради - Ключівським Ю. було дано ЗМІ - кілька інтерв'ю;

10) Прес-службою Організаційної Ради було видано 5 (п'ять) Прес-релізів (див. додаток) та підготовлено й розіслано десятки матеріалів Прес-служби національної експозиції «Український дім», які було опубліковано, в основному в Інтернет-ЗМІ (див. додаток).

Крім того, в основному, за авторства Ключівського Ю., було підготовлено цілу низку: документів, мануалів, пам'яток, графіків тощо, які дозволили зорієнтувати роботу Організаційної Ради, Творчої групи, Прес-служби, учасників національної експозиції «Український дім», активістів, волонтерів, спонсорів і т.д.

2.5. Діяльність українців, активістів, волонтерів та спонсорів

Чи не найважливішою, на книжкових виставки та літературних фестивалях, а тим паче на міжнародних, є - роль літературних спеціалістів, мовників, літературних критиків, перекладачів, а у нашому випадку - українців. Саме останні - були покликані: підказати та здійснити, фактично, творче наповнення національної експозиції «Український дім», що й було реалізовано на чолі з неформальним керівником Творчої групи - Севруком Олексієм, членом Чеської асоціації українців (об'єднання вчених, викладачів та культурних працівників, які займаються питаннями: вивчення, перекладу, критики, публікації тощо, творів та видань українських авторів: письменників та поетів й поширюють відомості про Україну та її культуру в Чеській Республіці).

Практично, дякуючи українцям, кількість авторських презентацій, читань та автоґрем'яд вдалось суттєво збільшити, а коло учасників-авторів національної експозиції «Український дім» - збільшити до одинадцяти учасників.

Натомість, пошук та залучення добровільних помічників - волонтерів, для роботи на національній експозиції «Український дім», почався ще до створення Організаційної Ради. Цю роботу очолила Гаврилюк Зіна, яка за короткий період часу, сформувала перелік з 10 (десяти) бажаючих попрацювати над організацією та реалізацією ідеї національної експозиції «Український дім». Серед найактивніших, з волонтерів, були: Брайко Олена, Доморослова Наталія, Лапіна Юлія, Міхеєва Тетяна, Соловійова Катерина. Важливу та вчасну допомогу національній експозиції «Український дім» надали: Ковалов Олександр, який допоміг з розробкою дизайну інформаційно-рекламної листівки, Романова Ольга, яка погодилась і пошила шарфики-галстуки для волонтерів. Після підготовки та видруку 5000 (п'яти тисяч) інформаційно-рекламних листівок-запрошень національної експозиції «Український дім», саме волонтери взяли за роздачу-розповсюдження останніх, які можна було отримати: біля храмів, на акціях української громади, в автобусах міжнародних сполучень тощо.

Однак, найважливішу роль волонтерам та активістам було відведено - на національній експозиції «Український дім», з якою перші, з честю справились: у вигляді чергування на експозиції на протязі усіх 5 (п'яти) днів роботи.

III. Учасники, відвідувачі, гості, партнери та спонсори

3.1. Видавці, інші юридичні особи та автори: письменники й поети

До участі у роботі національної експозиції «Український дім», попередньо було зареєстровано 9 (дев'ять) видавництв та одну бібліотеку. Участь у виставці-ярмарку прийняли участь 7 (сім) видавництв та одна бібліотека, а саме:

- 1) Видавництво «Апріорі» / *Publishing House Apriori* (Львів);
- 2) Видавництво «Астролябія» / *Astrolabe Publishing Ltd.* (Львів);
- 3) Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека імені Федора Потушняка / *Transcarpathian regional universal scientific library named after F. Potushnyak* (Ужгород);
- 4) Видавництво «Кальварія» / *Calvaria Publishing House* (Київ);
- 5) Державне підприємство - Всеукраїнське багатопрофільне видавництво «Карпати» / *Ukrainian Publishing multi - state enterprise Karpaty* (Ужгород);
- 6) Видавництво «Лілея - НВ» / *Lilea NV Publishing Ltd.* (Івано-Франківськ);
- 7) Товариство з додатковою відповідальністю Поліграфічне підприємство «Патент» / *Company with additional liability Printing company Patent* (Ужгород).

У зустрічах з читачем, презентації власних творчих доробок та у власних автогреміадах, безпосередньо - на національній експозиції «Український дім» - взяли участь 13 (тринадцять) авторів, з яких та 3 (три) автори - заочно, а саме:

- 1) Вікторія Андрусів - українська поетеса та письменниця (Ужгород);
- 2) Юрій Андрухович - український поет, прозаїк, перекладач та есеїст (Івано-Франківськ);
- 3) Галина Бабак - українська поетеса (Харків - Прага);
- 4) Юрій Винничук - український журналіст, письменник, редактор (Івано-Франківськ);
- 5) Мирослав Дочинець - український письменник та журналіст (Мукачево);
- 6) Юлія Драгун - українська дитяча письменниця (Ужгород);
- 7) Олег Павлів - український письменник (Луцьк - Прага);
- 8) Ігор Павлюк - український письменник, науковець (Луцьк - Київ);
- 9) Галина Петросаняк - українська поетеса та літературознавець (Івано-Франківськ);
- 10) Ігор Померанцев - російський прозаїк, поет, журналіст та правозахисник (Прага).
- 11) Зіновій Філіпчук - український поет та пісняр (Львів);
- 12) Андрій Кокотюха - український прозаїк, журналіст (Ніжин - Львів);
- 13) Мирослава Макаревич - українська письменниця та автор казок для дітей (Київ).

3.2. Відвідувачі та гості національної експозиції «Український дім»

Національну експозицію «Український дім», відвідали десятки спеціалістів та гостей виставки-ярмарку, а, власне, інтерес до української книжки, українських видавців та учасників експозиції: поетів і письменників, тривав, практично - усі дні роботи виставки-ярмарку. Серед основних гостей та відвідувачів національної експозиції «Український дім», були:

- 1) Посольство України в Чеській Республіці - 14.5.2015 року;
- 2) Заслужена артистка України - Катерина Бужинська - 14.5.2015 року;
- 3) Український самодіяльний творчий колектив «Джерело» (м. Прага) - 15.5.2015 року;
- 4) Представники української діаспори з німецького міста Нюрнберг - 15.5.2015;
- 5) Martin C Putna - відомий чеський історик та літератор - 16.5.2015 року.

Крім того, додатково до 31-ти одного пункту Програми національної експозиції «Український дім», 16.5.2015 року - відбулась презентація незалежної експертної доповіді «Путин. Война (по матеріалам Бориса Немцова)», який презентувала Ольга Шоріна - виконавчий директор партії РПР-ПАРНАС (Москва, Російська Федерація).

3.3. Партнери та спонсори

Надважливу роль в підготовці та реалізації ідеї національна експозиція «Український дім» - відіграли спонсори та партнери, якими, фактично виступив й кожен член Організаційної Ради. Без допомоги та сприяння, а також - фінансування всього проекту, прийняти участь у виставці-ярмарку, особливо - у статусі національної експозиції, було б неможливо.

Партнерами та спонсорами національна експозиція «Український дім», виступили:

- 1) Громадська організація «Празькі укропки» (представник Гаврилюк Зіна), в якості - організаційного партнера;
- 2) Інформаційно-аналітична служба Європейсько-східний діалог (IASEED, керівник Ключівський Юрій), в якості - інформаційного спонсора;
- 3) Неприбуткове товариство «Празький Майдан» (представник Гаврилюк Зіна), в якості - організаційного партнера;
- 4) Парафія Покрову Пресвятої Богородиці в Младій Болеславі Греко-Католицької Церкви в Чеській Республіці (представник о. Ярослав Гуляк), в якості - духовного покровителя та організатора;
- 5) «Пороги» - культурно-політичний часопис для українців (представник Райчинець Богдан), в якості - медіа-партнера;
- 6) Радіо «Вільна Європа» - некомерційна інформаційна служба (представник Драч Мар'яна), в якості - медіа-партнера;
- 7) Regabus - фірма у сфері міжнародних пасажирських перевезень (представник Рега Євген), в якості транспортного партнера;
- 8) Український бізнес-клуб в Чеській Республіці (представник Якубовський Тарас), в якості фінансового спонсора;
- 9) «Український журнал» - інформаційний культурно-політичний місячник (представник Леонтієва Яна), в якості - медіа-партнера;
- 10) Українські профспілки в Чеській Республіці (представник Костюк Тарас), в якості організаційного та фінансового спонсора;
- 11) 1 ДЕНЬ для УКРАЇНИ - проекти на підтримку України (представник Гаврилюк Зіна), в якості - організаційного партнера;

IV. Хронологія національної експозиції «Український дім» (фактична)

4.1. Переддень виставки-ярмарку - 13.5.2015 (середа)

12:00	Завершення монтажних робіт та прийом павільйону S104
14:00-18:00	Оформлення експозиції
17:00	Заїзд представника видавництва «Кальварія»
18:00	Завезення літератури видавництва «Лілея - НВ»
21:00	Заїзд представників видавництв: ТДВ «Патент», ДП «Карпати» та ЗОУНБ
22:40	Поселення представників видавництва ТДВ «Патент» та ЗОУНБ
22:50	Заїзд представників видавництва «Апріорі» та М. Дочинця
23:30	Поселення представників видавництва «Апріорі» та М. Дочинця

4.2. Перший день - 14.5.2015 (четвер)

8:00-9:30	Завезення книг та розміщення їх на стендах експозиції
9:30-9:55	Збір учасників експозиції, їх реєстрація та оплата реєстраційного внеску
10:00	Офіційне відкриття Виставки
10:15-10:30	Візит дипломатів Посольства України в Чеській Республіці
13:00-14:00	Зустріч з Дочинцем Мирославом та презентація його робіт
14:00-15:00	Зустріч з Петросаняк Галиною - читання та автограмада
15:00-16:00	Презентація часопису «Пороги» (журналу для українців у ЧР)
16:00-17:00	Презентація чеського літературного журналу про світову літературу PLAV
17:20-17:30	Відвідання національної експозиції «Український дім» - Катериною Бужинською, Заслуженою артисткою України
18:00-20:00	Зустріч між видавцями з України та українцями з Чеської Республіки
20:00-23:00	Банкет для учасників виставки-ярмарку

4.3. Другий день - 15.5.2015 (п'ятниця)

10:00-11:00	Зустріч між представниками бібліотек: ЗОУНБ (Україна) і БММБ (Чеська Республіка) та підписання Меморандуму про співпрацю

11:00-12:00	Презентація державного видавництва «Карпати» за участю авторів та перекладачів: Юлії Драгун, Юрія Фатули та співаків з українського творчого колективу «Джерело» (Чеська Республіка)
12:00-13:00	Презентація української книги в перекладах на чеську мову
13:00-14:00	Зустріч з Андруховичем Юрієм та автограміада
14:00-16:00	Екскурсія по Празі
16:00-18:00	Раут у Посольстві України для учасників з України
16:00-18:30	Презентація чеського перекладу роману «Московіада» Юрія Андруховича (за участі автора)
20:00-22:00	Винничук Юрій та Петросаняк Галина - авторський вечір

4.4. Третій день - 16.5.2015 (субота)

10:00-11:00	Зустріч із Філіпчук Зіновією та презентація творів Філіпчук Зіновія
13:00-14:00	Померанцев Ігор - читання, автограміада
14:00-15:00	Винничук Юрій - читання, автограміада
15:00-16:00	Презентація чеських авторів в перекладі на українську мову
16:00-16:30	Позапрограмна презентація доповіді «Путін. Війна», матеріали Б. Немцова
18:00-19:00	Літературний вечір-презентація «Правда українського слова» та авторські читання Вікторії Андрусів, Галини Бабак та Галини Петросаняк
19:00-19:20	Вручення нагород від Оргради - Виставкому, учасникам: видавництвам та авторам, організаторам, україністам, волонтерам, спонсорам
20:00-22:00	Раут для учасників національної експозиції «Український дім»

4.5. Четвертий день - 17.5.2015 (неділя)

10:00-11:00	Зустріч з Павлюк Ігорем - читання та автограміада
15:00	Поздоровлення та отримання подарунку від Виставкому
16:00-18:00	Демонтаж національної експозиції «Український дім»

V. Презентації авторів та нових видань, автогреміади

5.1. Презентації авторів та учасників

На протязі роботи національної експозиції «Український дім», безпосередньо в павільйоні S104 та в залі «Ростемо з книгою», а також - поза межами виставки-ярмарку відбулись:

1) Зустрічі з: Дочинцем Мирославом та презентація його робіт, з Петросаняк Галиною - читання та автограміада, з Андруховичем Юрієм - автограміада, з Померанцевим Ігорем - читання та автограміада, з Винничуком Юрієм, з Павлюком Ігорем - читання та автограміада, з Павлів Олегом - читання та автограміада;

2) Презентації: часопису «Пороги» (журналу для українців у ЧР), чеського літературного журналу про світову літературу PLAV, Державного видавництва «Карпати», творів Філіпчука Зіновія, української книги в перекладах на чеську мову, чеських авторів в перекладі на українську мову;

3) Авторські читання: за участі Андрусів Вікторії, Бабак Галини та Петросаняк Галини;

4) Авторські вечори: Андруховича Юрія Винничука Юрія, Петросаняк Галини, Павлюка Ігоря та Павліва Олега (поза межами національної експозиції «Український дім»).

5.2. Презентація нових творів та автогреміади

На національній експозиції «Український дім» було презентовано 2 (два) нові твори/видання:

1) Чеського перекладу (2015 року) роману «Московіада» (який вийшов ще у 1992 році) - Юрія Андруховича (за участі автора);

2) Романі «Вагон № 13» (2015, українською мовою) - Вікторії Андрусів (за участі автора).

VI. Фінансування національної експозиції «Український дім»

6.1. Витрати та поступлення коштів (таблиця):

Дата оплати /отримання	Кому, за що / від кого, за що	Частка/ валюта	Хто отримав/оплатив	Примітка
17.4.2015	Придбання тканини на пошиття 20-ти шарфиків та на декор	1 569 CZE	Гаврилюк Зіна	Чек продавця
28.4.2015	Оплата за рекламні листівки А5	3 566 CZE	Ключівський Юрій	5 000 штук
5.5.2015	Реєстраційний збір	31 469 CZE	UOS**	Виставкому
5.5.2015	Оренда виставкової площі	28 314 CZE	UOS	Виставкому
5.5.2015	Придбання 6-ти перепусток	1 452 CZE	UOS	Виставкому
12.5.2015	Монтажні роботи на експозиції	18 042 CZE	UOS	Виставкому
14.5.2015	Видавництво «Апріорі»	120 EURO*	UOS	Від учасника
14.5.2015	Видавництво «Астролябія»	120 EURO	UOS	Від учасника
14.5.2015	Видавництво «Кальварія»	120 EURO	UOS	Від учасника
14.5.2015	Державне видавництво «Карпати»	120 EURO	UOS	Від учасника
14.5.2015	Видавництво «Лілея - НВ»	120 EURO	UOS	Від учасника
14.5.2015	Поліграфічне підприємство «Патент»	120 EURO	UOS	Від учасника

* Отримані кошти

** UOS - українські профспілки в Чеській Республіці

6.2. Спонсорські внески та інше

Спонсорські внески були здійснені в частині та у вигляді:

1) Безкоштовного надання, з боку Виставком (Svět knihy s.r.o.) - зали «Ростемо з книгою» (на 80 місць), для проведення Літературного вечора-презентації «Правда українського слова» та авторських читань: Вікторії Андрусів, Галини Бабак та Галини Петросаняк;

2) Розміщення статті Севрука О. та інтерв'ю Ключівського Ю. про ідею національної експозиції «Український дім» - у культурно-політичному часописі для українців «Пороги», спеціальний номер якого був презентований безпосередньо на виставці-ярмарку;

3) Розміщення цілого ряду статей та відеорепортажів від Радіо «Вільна Європа» про діяльність національної експозиції «Український дім» на медіа ресурсах цієї некомерційної інформаційної служби (за авторства Драч Мар'яни);

4) Зменшення вартості на 50%, квитків для проїзду автобусами Regabus - фірма у сфері міжнародних пасажирських перевезень за маршрутами: Прага - Україна (Львів, Ужгород, Київ);

5) Кулера з водою, який було безкоштовно надано Українськими профспілками в Чеській Республіці та розміщено на національній експозиції «Український дім».

VII. Претензії, зауваження та побажання

7.1. Претензії та зауваження учасників національної експозиції «Український дім» до Організаторів

Основні, зафіксовані претензії та зауваження до Організаторів такі:

1) Мала площа павільйону, яку займала національна експозиція «Український дім» та, відповідно мало місця для презентації власних видань;

2) Недостатня кількість багаторазових перепусток для присутніх: організаторів, учасників, авторів, українців, волонтерів, спонсорів на національній експозиції «Український дім»;

3) Недопустимість організації та проведення презентацій та автогрем'яд в павільйоні;

4) Відсутність відповідних приміщень та залів для організації презентацій та автогрем'яд;

5) Незадовільний стан запропонованого житла і відсутність пропозицій приватного житла.

7.2. Претензії та зауваження Організаторів до Учасників національної експозиції «Український дім» (включаючи, потенційних)

Основні, зафіксовані претензії та зауваження до Учасників такі:

- 1) Незадовільна комунікація, в частині ігнорування інформаційно-інструктивних листів та запитів з боку Організаційної Ради, в ході підготовки до виставки-ярмарку;
- 2) Відсутність оперативного реагування на пропозиції організаторів, що призводить до збоїв: в подачі заявок (щодо участі потенційних учасників у виставці-ярмарку) та унеможливує їх вчасне включення до Каталогу виставки-ярмарку, а також виключення з останнього, в разі - відсутності належної комунікації (як це мало місце з видавництвами: «Ліра» (Ужгород) та «Фоліо» (Харків);
- 3) Визначені, Організаційною Радою - граничні терміни подачі Заявок на участь у роботі української експозиції «Український дім» (для юридичних осіб до 15.4.2015 року, для фізичних осіб (з України) до 20.4.2015 року, а для фізичних осіб (з Чеської Республіки) до 1.5.2015 року) - були, безпідставно порушені;
- 4) Відсутність переліку книг, які було привезено на виставку, з метою їх продажу, включи кількість та вартість останніх, що, майже - унеможливило їх реалізацію силами волонтерів;
- 5) Ігнорування запропонованого розміщення учасників та розподіл стендів національної експозиції «Український дім» між учасниками, а також небажання перемістити зайву частину книг до сховища, що призвело до скупченості та тісноти на самій експозиції;
- 6) Нехтування правилами коректної співпраці, в частині презентацій - між видавництвами та авторами, яких представляли україністи, що призводило до зайвих непорозумінь й певної напруженості у спілкуванні між учасниками експозиції;
- 7) Недотримання правил та норм порядку й чистоти на експозиції, а також ігнорування вказівок та прохань з боку волонтерів.

7.3. Претензії та зауваження з боку Виставкому до Організаторів національної експозиції «Український дім»

Претензії та зауваження з боку Виставкому (Svět knihy s.r.o.) до організаторів та членів Організаційної Ради й Творчої групи, а також до учасників виставки-ярмарку: видавців та авторів (письменників та поетів), україністів, волонтерів, активістів, які працювали на національній експозиції «Український дім» - не зафіксовано.

Натомість, були побажання - прийняти участь у 22-й Міжнародній виставці-ярмарку та літературному фестивалі, який пройде у травні 2016 року, в Празі.

7.4. Побажання до усіх сторін

З метою фіксування: претензій, зауважень та побажань, а також - об'єктивного підведення підсумків роботи національної експозиції «Український дім», організаторами останньої - була підготовлена книга «Ваші враження», до якої здійснено 20 записів, більшість з яких - подяки.

Серед основних побажань, такі:

- 1) Варто, якнайшвидше приймати рішення про участь у виставці-ярмарку, що дозволить:
  - отримати скидку (близько 10%), при умові - подати Заявку до 1 січня року, у якому буде проводитись виставка-ярмарок;
  - вчасно та в повному об'ємі подати дані на учасників виставки-ярмарку, особливо, на письменників та поетів, з метою включення їх до Каталогу Виставки-ярмарку.
- 2) Робити презентації видавництвам, безпосередньо на експозиції - недоцільно;
- 3) Презентувати окремих авторів на експозиції, доцільно тільки у випадку презентації ними власної роботи (нового видання), з попереднім інформуванням (шляхом роздачі флєєрів) усіх учасників та гостей виставки-ярмарку;
- 4) Презентації, розраховані на чеську та іншу публіку - доцільно робити в окремих літературних павільйонах (залах) виставки-ярмарку, з попереднім інформуванням (шляхом роздачі флєєрів) усіх учасників та гостей виставки-ярмарку;
- 5) Для розміщення більшої кількості книг та організації їх презентації, а також презентації авторів (письменників та поетів) - розширити площу національної експозиції «Український дім», включаючи й оренду окремих літературних павільйонів (залів);
- 6) Більше: дисциплінованості, компетентності, відповідальності, ввічливості та поваги один до одного, незалежно від статусу, посади та повноважень.

VIII. Статистичні дані, заключення та висновки

8.1. Статистичні дані національної експозиції «Український дім»

У дебюті національної експозиції «Український дім», яка була вперше організована на Book World Prague, прийняли участь 7 юридичних осіб з України, а саме: 6 (шість) видавництв та 1 (одна) бібліотека з 9 (дев'яти) зареєстрованих.

У презентації власних творчих доробок, безпосередньо - на національній експозиції «Український дім» - взяли участь 13 (тринадцять) авторів, з яких та 3 (три) автори - заочно.

Географія представництва - видавництв, бібліотеки та авторів (поетів і письменників) така: Волинська область, Закарпатська область, Івано-Франківська область, Львівська область Харківська область, та м. Київ, а також Саратовська область (Російська Федерація).

На національній експозиції «Український дім» - відбулось підписання Меморандуму про співпрацю між Закарпатською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Ф. Потушняка (м. Ужгород, Україна) та Бібліотекою міста Млада Болеслав (Knihovna města Mladá Boleslav, Чеська Республіка).

Загалом, за 4 дні роботи виставки-ярмарку, національну експозицію «Український дім» відвідали не менше 1 000 гостей з різних країн світу. Крім того, було реалізовано сотні книг на кількох мовах: українською, чеською, англійською, російською та угорською мовами, якою була багата національна експозиція «Український дім».

8.2. Статистичні дані Виставкому (Svět knihy s.r.o.) про виставку-ярмарок Book World Prague-2015

Літературний фестиваль:

Кількість учасників: 571

Кількість програм: 479

Кількість театралізованих вистав: 26

Кількість фільмових презентацій: 19

Кількість театральних презентацій: 37

Кількість країн та регіонів - що задіяні у Програмах - 30, а саме: Австрія, Азербайджан, Білорусь, Болгарія, Великобританія, Голландія, Данія, Єгипет, Ізраїль, Італія, Конго, Південна Корея, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Росія, Сербія, Сирія, Словаччина, США, Тайвань, Угорщина, Україна, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чилі, Швейцарія, Швеція

Виставка-ярмарок:

Кількість учасників: 393

Кількість павільйонів: 194

Площа павільйонів: 3 009 м²

Кількість акредитованих журналістів: 327

Кількість зареєстрованих спеціалістів-відвідувачів: 864

Кількість відвідувачів: 38 000

Кількість країн та регіонів - учасників - 25, а саме: Австрія, Азербайджан, Великобританія, Голландія, Данія, Єгипет, Ізраїль, Іспанія, Канада, Китай, Німеччина, Норвегія, Польща, Португалія, Росія, Румунія, Словаччина, США, Тайвань, Угорщина, Україна, Фінляндія, Франція, Чеська Республіка, Швеція

Всього на виставку-ярмарок та літературний фестиваль приїхали гості з 35 країн світу.

8.3. Прес-релізи Організаційної Ради, повідомлення та публікації про діяльність національної експозиції «Український дім» (у ЗМІ)

За період діяльності Організаційної Ради та національної експозиції «Український дім», було видано 5 (п'ять) Прес-релізів, зміст яких висвітлював: діяльність Організаційної Ради, Творчої групи та перебіг роботи національної експозиції «Український дім». Зокрема:

1) Прес-реліз від 20.3.2015 року, за редакцією Ключівського Юрія - інформував про створення Організаційної Ради та її Прес-служби, а також про склад та повноваження останніх, що зняло питання: «Хто ці ініціатори та активісти, які збираються організувати національну експозицію «Український дім»?»;

2) Прес-реліз від 1.4.2015 року, за редакцією Ключівського Юрія - інформував про формування Творчої групи та наводив перелік учасників національну експозицію «Український дім» (станом на 1.4.2015 року), що дозволило представити останніх широкому загалу;

3) Прес-реліз від 5.4.2015 року, який був підготовлений Ключівським Юрієм - інформував про ідею долучитись до Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю «Світ книги Прага» (Book World Prague), яка виникла ще у травні 2014 року та хронологічний перебіг підготовки до організації та реалізації національної експозиції «Український дім»;

4) Прес-реліз від 14.5.2015 року, за редакцією Крата Анатолія під назвою: «Організаційна Рада інформує про початок роботи національної експозиції «Український дім» на 21-й Міжнародній книжковій виставці-ярмарку та літературному фестивалі «Світ книги Прага» (Book World Prague) 2015», інформував про склад учасників: юридичних осіб та авторів, а також про склад українців та перекладачів, що працюватимуть, безпосередньо на національній експозиції «Український дім»;

5) Прес-реліз від 17.5.2015 року, за редакцією Ключівського Юрія під назвою: «Дебютна для України Book World Prague 2015 - вже історія (попередні підсумки роботи національної експозиції «Український дім» на 21-й Міжнародній книжковій виставці-ярмарку та літературному фестивалі «Світ книги Прага»)», який інформував про учасників: юридичних осіб та авторів, які фактично прийняли участь у роботі національної експозиції «Український дім», а також оприлюднив: підписання Меморандуму про співпрацю між Закарпатською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Ф. Потушняка (м. Ужгород, Україна) та Бібліотекою міста Млада Боєслав (Knihovna města Mladá Boleslav, Чеська Республіка) та презентацію незалежної експертної доповіді «Путин. Война (по матеріалам Бориса Немцова)», яку здійснила Ольга Шоріна - виконавчий директор партії РПР-ПАРНАС (Москва, Росія);

6) Стаття «Волонтерська сила літературної імпрези (хто і як організовує українських видавців та авторів до міжнародного книжкового форуму у Празі)», від 5.5.2015 року, авторства Крата Анатолія про організаторів та їх Організаційну Раду, а також про національну експозицію «Український дім»;

7) Стаття «Національній експозиції України - бути (вперше, українська громада Чеської Республіки, самотужки організовує учасників з України до участі у міжнародній виставці Book World Prague)», від 20.5.2015 року, авторства Крата Анатолія про те, як українці: активісти та волонтери самі, без допомоги та сприяння влади України - організовують участь українських видавців, поетів та письменників у роботі національної експозиції «Український дім».

8.4. Заключення та висновки

При всіх складностях організації та реалізації ідеї української експозиції на Міжнародній книжковій виставці-ярмарку, головним закінченням і висновком є те, що участь українських: видавництв та авторів у цьому заході - відбулась. Більше того, судячи з розголосу участі України у цьому заході, в ЗМІ, фактично: Перший фестиваль української літератури у Європі - вийшов.

Основні висновки, які можна винести з виставки-ярмарку такі:

1) Організувати та успішно провести національну експозицію «Український дім», як показав досвід роботи Організаційної Ради, можна... навіть силами активістів та волонтерів;

2) Однак, збирати багатьох учасників на незначній виставковій площі - малопродуктивно;

3) Збирати на одній експозиції та в один день і час, фактично конкуруючих антиподів, якими є: видавництва, автори, спеціалісти-україністи і т.д. - є нерозумно та, навіть - шкідливо;

4) Організація національної експозиції, без участі держави, включаючи державне фінансування (бодай часткове) - говорить про байдужість та нерозуміння з боку службових осіб (чиновників) ролі та місця подібного роду заходів, насамперед, для України та її громадян;

5) Натомість, повна відсутність національної експозиції, на подібного роду Міжнародних виставках-ярмарках, які проводяться у країнах Євросоюзу (чи бодай у країнах Вишеградської групи) - країни, яка прийняла європейські цінності та проголосила європейський вибір, уклала угоду про Асоціацію та ЗВТ - це, як мінімум недалека політика у сфері зовнішньо-ідеологічної презентації України, не кажучи вже про упушення: в питаннях пропаганди України та українського у світі, а також створення позитивного іміджу про країну та її громадян;

6) Україна мусить мати власну інституцію, як-то: національну експозицію «Український дім», яка діятиме, на постійній основі, в кількох країнах Європи з метою презентувати свої можливості та досягнення, шляхом участі у Міжнародних виставках, ярмарках, конференціях, семінарах та інших, міжнародних форумах, включаючи й ініціацію та організацію власних;

7) Україна мусить дбати та захищати інтереси власних громадян, особливо у частині візової, інформаційно-рекламної, захисту авторських прав та при вирішенні інших питань за межами країни, включаючи країни Європейського Союзу.

8.5. Рекомендації

Для підготовки українських учасників до такого роду - заходу й успішного проведення Міжнародної книжкової виставки-ярмарку та літературного фестивалю за участю України, доцільно (необхідно) здійснити наступне:

1) Включити Міжнародну книжкову виставку-ярмарок та літературний фестиваль «Світ книги Прага» (Book World Prague) до переліку обов'язкових заходів, у яких Україна бере участь (а отже - буде фінансуватись за державні кошти та/або за частину таких);

2) Створити міжвідомчу (чи - бодай при зацікавленому урядовому органі влади та/чи управління) робочу групу (з держслужбовців, потенційних учасників та волонтерів, які діятимуть на громадських засадах), завданням якої стане підготовка (включаючи, написання тендерних умов) до цього заходу, координація та контроль за його перебігом;

3) Уповноважити робочу групу, вести перемовини та залучати до волонтерської та/чи спонсорської участі в підготовці та проведенню національної експозиції (визначивши відсоткову складову такої участі. Наприклад: 50% - державні кошти, 50% - від волонтерів та спонсорів);

4) Робоча група, з моменту її створення повинна негайно контактувати потенційних учасників, книжкової виставки-ярмарку та літературний фестиваль, як-то видавництва та авторів, а також розповсюдити інформацію про подію до ЗМІ України та світу;

5) Визнати за доцільне - залучити до участі у національній експозиції не тільки українських видавців та авторів, але й: бібліотеки країни, театри, кіностудії, телевізійні та радіостудії, з метою - представити Україну та її культурні надбання, з урахуванням географії залучення представників вищевказаних інституцій з усієї країни;

6) Координатором діяльності робочої групи за місцем проведення виставки-ярмарку, до створення своєрідного органу національної експозиції України, доцільно визначити Посольство України в Чеській Республіці, де й розмістити тимчасову Штаб-квартиру робочої групи;

7) Терміни подачі Заявки (на участь у виставці-ярмарку) до Виставкому, визначити строго - до 31.12.2015 року. При цьому, орендована виставкова площа для національної експозиції - не може бути менше 20-25 м², без врахування оренди літературних та читацьких залів від Виставкому;

8) У кошторисі витрат національної експозиції передбачити: бодай 50% покриття витрат на службові відрядження (переїзд, проживання й добові) для авторів та творчих представників (з України), однак - мінімізувати витрати для чиновників (держслужбовців), шляхом встановлення модусу представництва: 1 чиновник на 10 авторів;

9) З метою пропагувати національну експозицію України, у кошторисі витрат на останню, доцільно передбачити, бодай 15-20% бонус (скидку від загальних витрат) для учасників-видавців який буде надано за участь у національній експозиції, після завершення виставки-ярмарку (за умови фіксування витрат видавця на останню та надання підтверджуючих документів);

10) Визначити Посольство України в Чеській Республіці - відповідальним за надання візової підтримки учасникам та гостям виставки-ярмарку з України, а також - забезпечити та/чи запропонувати останнім: бронювання житла, забезпечення проживання, трансфер та інші, необхідні послуги, включно з наданням автотранспорту.

А головне, примусити чиновників вчасно та по суті реагувати на звернення та пропозиції!

Підготував Ю. Ключівський,
член Організаційної Ради
Прага, 22.5.2015 року